

Wat verstaan wij onder 'capabilities' of 'vermogens'?

Een poging tot definiëring

Om als mens je volledige mogelijkheden (of potentieel) te kunnen bereiken, moet je gezond blijven en deel kunnen nemen aan het politieke, economische, sociale en culturele leven. Je moet in staat zijn om verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor je eigen leven. Je moet kunnen denken, beslissingen kunnen nemen en kunnen handelen naar wat je denkt dat goed is. Al deze bekwaamheden en eigenschappen noemen we (menselijke) vermogens (capabilities).

Mensen verschillen in hun vermogens (individueel en groepsgewijs) om hun potentieel te kunnen bereiken. Verschillende context specifieke factoren zijn hier debet aan. Bijvoorbeeld toegang tot schoon drinkwater en voedsel is een bepalende factor in het hedendaagse en toekomstige welzijn en potentieel van een persoon. Toegang tot basisonderwijs kan het kunnen lezen en schrijven bepalen en kan daarmee een grote invloed hebben op gezondheid, de mogelijkheid om nieuwe agrarische toepassingen te leren, enzovoort.

De onderliggende aanname van dit project is dat toegang tot gespecialiseerde kennis op school ook invloed heeft op menselijke vermogens. Kennis verworven uit disciplines kan jonge mensen in staat stellen 'te bedenken wat nog niet bedacht is'.

De vragen die dit onderzoek sturen, zijn: 1. Is het mogelijk om aan te geven hoe aardrijkskundeonderwijs kan bijdragen aan de ontwikkeling van (menselijke) vermogens? 2. Wat zijn de consequenties voor jonge mensen, in termen van hun toekomstig potentieel of welzijn, wanneer zij geen toegang hebben tot aardrijkskundeonderwijs?

1) De 'capabilities' benadering op het terrein van sociaal-economische ontwikkeling (human development & welfare economics) is bedacht door Amartya Sen. Het is verder ontwikkeld door Martha Nussbaum en vervolgens gebruikt door vele anderen.